

ЧДММ ТАҚХ «ЗУДАМАЛ»

**ҲИСОБОТИ МОЛИЯВИЕ, КИ МУТОБИҚИ
ТАЛАБОТИ СТАНДАРТҲОИ
БАЙНАЛМИЛЛАЛИИ ҲИСОБОТИ
МОЛИЯВӢ БА САНАИ 31-УМИ ДЕКАБРИ
СОЛИ 2021 ТАҲИЯ КАРДА ШУДААСТ ВА
ҲУЛОСАИ АУДИТОРИ МУСТАҚИЛ**

МУНДАРИЧА:

МАСЪУЛИЯТИ РОҲБАРИЯТ ОИДИ ҶАВОБГАРӢ БАРОИ ОМОДАСОЗӢ ВА ТАСДИҚ НАМУДАНИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ.....	2
ҲУЛОСАИ АУДИТОРИ МУСТАҚИЛ.....	3-5
ҲИСОБОТ ОИДИ ФОИДА ВА ЗИЁН ВА ДИГАР ДАРОМАДҲО.....	6
ҲИСОБОТ ОИДИ ҲОЛАТИ МОЛИЯВӢ.....	7
ҲИСОБОТ ОИДИ ҲАРАКАТИ ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ.....	8
ҲИСОБОТ ОИДИ ТАҒИРОТ ДАР САРМОЯИ ХУДӢ.....	9
ЭЗОҲОТ БА ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ.....	10-32

Тасдиқоти зерин бояд бо дарҷи ӯҳдадориҳои аудиторон, ки дар ҳисоботи аудиторони мустақил пешниҳодшуда бо мақсади ҷудо намудани ҷавобгариҳои аудиторон ва роҳбарият нисбати ҳисоботи молиявии ҚДММ ТАҚХ “Зудамал” (минбаъд дар матн- «Ташкилот») яққоя дида баромада шавад.

Роҳбарияти Ташкилот барои оморасозии ҳисоботи молиявӣ, ки аз ҳама ҷиҳатҳои муҳим ҳолати молиявӣ, натиҷаҳои фаъолият, ҳаракати воситаҳои пулӣ ва тағирот дар сармояи худиро дар даврае, ки 31-уми декабри соли 2021 ба итмом расидааст мутобики талаботи стандартҳои ҳисоботи молиявӣ (минбаъд дар матн «СБҲМ») дуруст инъикос мекунад ҷавобгар аст.

Ҳангоми оморасозии ҳисоботи молиявӣ роҳбарияти Ташкилот барои:

- Интиҳоби принсипҳои зарурии баҳисобгирии муҳосибаӣ ва минбаъд истифодабарии онҳо;
- Рӯяи талаботи стандартҳои байналмиллалӣ ҳисоботи молиявӣ ва ошкор кардани фарқиятҳои муҳим аз СБҲМ дар эзоҳот ба ҳисоботи молиявӣ;
- Оморасозии ҳисоботи молиявӣ бо назардошти он ки Ташкилот фаъолияти худро дар ояндаи дур ба ғайр аз ҳолатҳос, чунин ҳисобидан ғайримкон аст идома медиҳад ҷавобгар аст.

Роҳбарият инчунин барои:

- Коркард, амалӣ намудан ва таъмини амал намудани системаи самаранок ва бозғаймимодии назорати дохилии Ташкилот;
- Доштани системаи баҳисобгирии муҳосибаӣ, ки дорои имкони дар лаҳзаи дигрҳо бо амикии кифоя маълумот оиди ҳолати молиявии Ташкилотро мувофиқи талаботи СБҲМ тайёр карда тавонад;
- Будани баҳисобгирии муҳосибаӣ тибқи талаботҳои қонунгузорӣ ва стандартҳои муҳосибаии Ҷумҳурии Тоҷикистон;
- Андешидани чораҳо дар доираи марбути худ барои таъмини нигоҳдории дорониҳои Ташкилот;
- Ошкор ва пешгирии далелҳои қаллобӣ, хатогиҳо ва дигар намуди суиистифодабарӣҳо ҷавобгар аст.

Ҳисоботи молиявии мазкур барои даврае, ки 31-уми декабри соли 2021 ба итмом расидааст аз тарафи Раёсати Ташкилот «10» январӣ соли 2022 тасдиқ шудааст.

Ақида бо тавзеҳ

Мо аудити ҳисоботи молиявии пешниҳоднамудаи ЧДММ ТАҚХ “Зудамал” (минбаъд - «Ташкилот»)-ро, ки ҳисобот дар бораи ҳолати молиявӣ ба 31 декабри соли 2021 ва ҳисоботи дахлдорро дар бораи маҷмуи даромадҳо, ҳаракати воситаҳои пулӣ ва тағиротҳо дар сармояи худӣ дар сола, ки дар санаи зикргардида ба итмом расидаанд, инчунин изҳори мухтасари принсипҳои асосии сиёсати баҳисобгирӣ ва дигар эзоҳро нисбати ҳисоботи молиявии мазкурро дар бар мегирад ба итмом расонидем.

Ба ақидаи мо ба истиснои эҳтимолияти таъсири натиҷаҳои масоили дар қисмати “Асос барои ибрози ақида бо тавзеҳ” дарҷшудаи хулосаи мо ҳисоботи молиявии пешниҳодшуда дар тамоми ҷанбаҳои худ вазъи ҳақиқии молиявии Ташкилотро ба санаи 31-уми декабри соли 2021, инчунин натиҷаҳои молиявии он ва ҳаракати воситаҳои пулӣро дар ҷули сола, ки дар санаи зикргардида ба охир расидааст мутобиқи Стандартҳои байналмиллалӣ ҳисоботи молиявӣ (СБҲМ) дуруст ҷанҷос менамояд.

Асос барои ибрози ақида бо тавзеҳ

Ҳисобкунӣ беқурбшавӣ доронҳо -Ҳангоми таҳияи ҳисоботи молиявии мазкур Ташкилот беқурбшавӣ қарзро мувофиқи дастурамали Бонки миллии Тоҷикистон №215 “Дар бораи тартиби ташкил ва истифодаи захира ва ФПТИ аз рӯи қарзҳо” ҳисоб намудааст, ки ба талаботи СБҲМ 9 “Ҷишанҳои молиявӣ” мувофиқат намекунад. Бо сабаби он, ки Ташкилот талаботи оиди баҳодиҳии доронҳои молиявӣ ва ӯҳдадориро мувофиқи талаботи СБҲМ 9 “Ҷишанҳои молиявӣ”-ро дар амал татбиқ накардааст, бинобар ин мо натавонистем, ки таъсири истифодаи стандарти мазкурро ба доронҳои молиявӣ ва ӯҳдадориро дар давраи ҳисоботи муайян намоём. Далели мазкур натиҷаи қарори Роҳбарият мебошад.

Барӯйхатгирии амвол- Диктатро ба он ҷалб менамоям, ки мо натавонистем барӯйхатгирии амволро дар охири давраи ҳисоботи мушоҳида кунем, зеро ин сана пеш аз санаи ҷалби мо ба ҳайси аудитори Ташкилот буд.

Масъалаҳои муҳими аудит

Масъалаҳои муҳими аудит –ин масоиле мебошанд, ки онҳо мутобиқи муҳокимаи касбии мо барои аудити ҳисоботи молиявии мазкур барои соли ҷорӣ бештар муҳим арзёбӣ гардидаанд. Ин масъалаҳо дар матни ҳисоботи молиявии мо дар маҷмуъ ва ҳангоми ташаккули баъди ақидаи мо дар бораи ин ҳисобот баррасӣ гардидаанд. Мо ақидаи алоҳидаро вобаста ба масъалаҳои мазкур изҳор наменамоем.

Баҳси судӣ-Мо диктатро ба эзоҳи 6 ҷалб менамоям, ки он маълумот оиди баҳси судӣ аз ҷониби Ташкилот даъвошударо ошкор менамояд. Нисбати Ташкилот даъвои судӣ мавҷуд нест.

Ҳодисаҳои баъди давраи ҳисоботи ба амал омада- Мо диктатро ба эзоҳи 7 ҷалб менамоям, ки ҳодисаҳои муҳими баъди давраи ҳисоботи ба амал омадаро ошкор менамояд.

Ҳисоб намудани истехлоки воситаҳои асосӣ– Барои ҳисоб намудани истехлоки воситаҳои асосӣ Ташкилот аз меъёрҳои муқаррарнамудаи Кодекси андоз истифода мебарад, ки он ба талаботи СБҲМ (IAS) 16 «Воситаҳои асосӣ» ва талаботи баҳисобгирии муҳосибӣ мувофиқ намебошад. Роҳбарияти Ташкилот истифодаи ин усулро афзал медонад. Ақидаи мо нисбати ҳодисаҳои мазкур бетағйр боқӣ мондаанд.

Фаъолияти муттасила – Ҳисоботи молиявии Ташкилот бо истифодаи усули муттасилаи фаъолият дар баҳисобгирии муҳосибӣ таҳия шудааст. Роҳбарият нияти барҳамдиҳии Ташкилот ва ё ихтисор кардани фаъолияти онро дар ояндаи наздик надорад. Дар доираи аудити ҳисоботи молиявии гузаронидашуда мо ба хулосае омадем, ки истифодаи принсипи фаъолияти муттасила аз ҷониби Роҳбарият барои таҳияи ҳисоботи молиявии Ташкилот мувофиқи мақсад мебошад.

Мо аудитро мутобики Стандартҳои байналмилалӣи аудит (СБА) гузаронидем. Ҷаҳадҳои мо мутобики ин стандартҳо дар қисмати “Ҷаҳадҳои аудитори”-и хулосаи мо дарҷ шудаанд. Мо нисбати Ташкилот мувофиқи талаботҳои этики ба аудити ҳисоботи молиявии мазкур истифодашаванда вобастагӣ надорем. Аз тарафи мо инчунин дигар тартибҳои этикӣ иҷро шуданд, ки талаботҳои этикӣ муайян намудаанд. Мо чунин меҳисобем, ки далелҳои аудиториӣ комил ва заруриро барои ибрази ақида бо тавзеҳ гирифтаем.

Масъулияти роҳбарият оид ба оморасозии ҳисоботи молиявӣ

Масъулият оид ба оморасозии ҳисоботи молиявии мазкур ва мувофиқати он ба талаботҳои Стандартҳои байналмилалӣи ҳисоботи молиявӣ ба зиммаи роҳбарияти Ташкилот вогузор карда шудааст. Масъулияти мазкур аз таъсис додан, ҷорӣ ва дастгирӣ намудани сохтори назорати дохили ҷиҳати оморасозӣ ва пешниҳоди ҳисоботи бозғирмои молиявӣ, ки дар ҳуд тахрифҳои ҷиддӣ дар натиҷаҳои суғирғирғирғирғир молиявӣ, ҳамчунин натиҷаи ҳамагӣ надоранд; интиҳоб ва татбиқи сиёсати дахлдори баҳисобгирӣ, инчунин татбиқи баҳодиҳии муҳосибавии асоснок иборат мебошад.

Масъулияти аудитор

Вазифаи мо аз изҳори ақида ҷиҳати дуруст будани ҳисоботи молиявии мазкур дар асоси аудити гузаронидаи мо иборат мебошад. Мо аудитро мутобики талаботҳои Стандарти байналмилалӣи аудит ба анҷом расонидем. Стандартҳои мазкур аз мо риоя намудани меъёрҳои этики, инчунин ба нақшагирӣ ва гузаронидани аудитро бо мақсади боварии комил ҳосил намудан, ки ҳисоботи молиявӣ дорои тахрифҳои ҷиддӣ намебошад талаб менамоянд. Аудит дар ҳуд анҷом додани амалиётҳои, ки ба гирифтани далелҳои аудиториӣ нисбати нишондиҳандаҳои шуморагӣ ва эзоҳ ба ҳисоботи молиявиро дар бар мегирад. Интиҳоби амалиётҳои зарурӣ аз фикри ақидаи касбии аудитор асос меёбад, ки аз он ҷумла баҳо додан ба ҳавфи муҳими тахрифи ҳисоботи молиявӣ дар натиҷаи суғирғирғирғир молиявӣ ё ҳамагӣ асос мегирад. Баҳодиҳии чунин ҳавфҳо, баррасии сохтори назорати дохилиро аз рӯи оморасозӣ ва дуруст будани ҳисоботи молиявӣ бо мақсади коркарди амалиётҳои аудиториӣ, ки дар ҳолатҳои мазкур татбиқ мешаванд дар бар мегирад, на бо мақсади изҳори фикри ақида нисбати самаранокии сохтори назорати дохила асос меёбад. Аудит таҳлили принсипҳои ҳисоботи муҳосибавӣ ва муҳимияти баҳодиҳиро, ки аз ҷониби роҳбарият омода шудааст, инчунин баҳодиҳии умумиро нисбати ҳисоботи молиявиро дар бар мегирад.

Дар доираи санҷиши аудит мутобики Стандартҳои байналмилалӣи аудит мо ақидаҳои касбии худро дар давоми санҷиш нигоҳ медорем.

Мо инчунин:

- Хавфи таҳрифи ҳисоботи молиявии вобаста ба қаллобӣ ё ин ки хатогиҳоро муайян менамоем ва баҳодихӣ менамоем, барои таъмин намудани далели кофӣ вобаста ба чуни хавфҳо санчиши аудиторӣ мегузаронем ва далелҳои кофӣ ба даст меорем;
- низоми назорати дохилро на бо мақсади баҳо додан ба самаранокии он, балки бо мақсади таҳияи мушоҳидаҳои аудиторӣ ки барои ҳолатҳои мувофиқ дахл дорад меомӯзем;
- барои ба мавқеъ истифода бурдани сиёсати ҳисобдорӣ ва асоснок будани маълумотҳои дар эзоҳот дарҷкардаи Роҳбарият баҳо медиҳем;
- дар асоси истифодаи бамавқеъ ва мунтазами низоми муҳосибии доимӣ проседураҳои аудиториро барои муайян намудани номуайянҳои назаррас вобаста ба ҳодиса ва воқеаҳо, ки метавонанд шубҳаҳои ҷиддиро оид ба фаъолияти Ташкилот ҳамчун субъекти фаъолияти худро дар оянда идомадиханда ба амал меоранд анҷом медиҳем.
- оиди аз тарафи роҳбарият мақсаднок истифода бурдани принципи мунтазами фаъолияти баҳисобгирӣ муҳосибаӣ ва дар асоси далелҳои гирифташуда муайян намудани он ки оё номуайянии муҳим нисбати ҳодиса ва шароитҳое, ки дар оянда қобилияти Ташкилотро барои идома додани фаъолият зери шубҳа мебаранд хулосабарорӣ мекунем. Хулосаҳои мо дар асоси далелҳои аудиторӣ то санаи пешниҳоди ҳисоботи аудиторӣ гирифта асос меёбанд. Минбаъд ҳодисаҳо ва шартҳои оянда ба амал меомада ба гум кардани қобилияти Ташкилот барои идомаи фаъолият оварда мерасонанд;
- дар маҷмӯъ баҳодихии пешниҳоди ҳисоботи молиявӣ, сохтор ва мазмун он бо назардошти тавзеҳоти маълумот, инчунин таъмини саҳеҳии пешниҳоди амалиётҳои аз он ҳодиса ва шартҳои асосёфтаре мегузаронем.

Мо бо роҳбарият оиди ҳаҷм ва мӯҳлати аудит, инчунин дар бораи проблемаҳои муҳими дар қараёни аудит ошкоршуда, аз он ҷумла оиди камбудҳои назарраси низоми назорати дохилӣ тамос мегирем.

Мо инчунин ба шахсони масъул нисбати идоракунии корпоративӣ тасдиқнома оиди аз тарафи мо ӯро намудани тамоми талаботҳои этикӣ нисбати мустақилият ирсол менамоем, онҳоро оиди ҳамаи муносибатҳо ва дигар масъалаҳое, ки мумкин аст ба мустақилияти аудиторон таъсир расонанд ва дар ҳолатҳои зарурӣ – оиди чораҳои дахлдори эҳтиётӣ огоҳ намудем.

Дустов Сафарбек Савриддинович

Директори ЦДММ «Консультант Аудит»

**Иҷозатномаи Бонки миллии
Тоҷикистон- БМТ №0000139
аз 29 апрели соли 2021**

**ш. Душанбе, Ҷумҳурии Тоҷикистон
27 апрели соли 2022**

**Шаҳодатномаи таҳассуси
аудитори бонкӣ БМТ №0000010
аз 08 январи соли 2014**

ҲИСОБОТ ОИДИ ФОИДА ВА ЗИЁН ВА ДИГАР ДАРОМАДҲОИ УМУМӢ

дар соли санаи 31-уми декабри соли 2021 ба итмом расида

Моддаҳо	Эзоҳ	2021с.	2020с.
Даромади фоизӣ	4.1	2 893 764	2 412 201
Харочоти фоизӣ	4.2	(597 875)	(410 683)
Даромади холиси фоизи		2 295 889	2 001 518
Харочоти ташаккули фонди умумӣ	4.3	(1 030 064)	(725 446)
Фоида (зарари) амалиётӣ		1 267 825	1 276 072
Даромад аз хизматрасониҳои комиссияӣ	4.4	13 517 140	10 719 535
Харочот аз рӯи хизматрасониҳои комиссияӣ	4.5	(10 679 981)	(8 150 668)
Даромадҳо бо тарҳи харочот аз амалиётҳо бо асъори хориҷӣ	4.6	1 043 909	807 999
Даромадҳо бо тарҳи харочот аз азнавбаҳодиҳии асъори хориҷӣ	4.7	29 044	(42 437)
Дигар даромадҳои амалиётӣ	4.8	1 217 696	608 491
Харочоти идоравӣ ва дигар хароҷоти амалиётӣ	4.9	(5 392 453)	(4 590 905)
Фоида (зиён) то андозбандӣ		1 001 180	628 087
Андоз аз фоида	4.10	(470 938)	(173 119)
Фоидан (зиён) соф		530 242	454 968

ҲИСОБОТ ОИДИ ҲОЛАТИ МОЛИЯВӢ

Ба 01 январи соли 2022

	Эзоҳ	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Дороиҳо			
Воситаҳои пулӣ	5.1	905 775	2 375 905
Воситаҳо дар бонкҳо	5.2	5 010 054	3 515 530
Захираи ҳатмӣ дар БМТ	5.3	996 399	464 416
Қарзҳои додашуда ба мизочон	5.4	14 093 882	11 483 500
Фоиҳо барои гирифтани	5.5	127 327	173 306
Дороиҳои чории дигар	5.6	1 668 290	1 579 616
Гарави гирифташуда барои бозфуруш	5.7	619 990	-
Воситаҳои асосӣ	5.8	579 742	494 219
Дороиҳои ғайримоддӣ	5.9	217 152	225 318
Дороиҳои молиявӣ	5.10	50 000	50 000
Ҳамагӣ дороиҳо		24 268 561	20 361 810
Ҳаддорҳо			
Амонатҳои мизочон	5.11	16 730 105	13 131 111
Андозҳо барои пардохт	5.12	140 695	20 121
Ҳаддорҳои чории дигар	5.13	783 880	205 347
Ҳамагӣ ҳаддорҳо		17 654 680	13 356 579
Сармояи худӣ			
Сармояи саҳомии пардохташуда	5.14	6 000 000	6 000 000
Захира барои амалиётҳои ояндаи Ташкилот	5.14	85 112	85 112
Захираи умумӣ	5.14	320 045	297 297
Дигар захираҳо	5.14	167 854	167 854
Фоидаи тақсимашуда	5.14	40 870	454 968
Ҳамагӣ сармоя		6 613 881	7 005 231
Ҳамагӣ ҳаддорҳо ва сармоя		24 268 561	20 361 810

ҲИСОБОТ ОИДИ ҲАРАКАТИ ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ

дар соли санаи 31-уми декабри соли 2021 ба итмом расида

	330X	2021с.	2020с.
Ҳаракати нақдина аз рӯи амалиётҳои оператсионӣ			
Фондаи (зиён) соф		530 242	454 968
Тасхехи фондаи соф:			
Хароҷоти фарсоиш ва истеҳлоки дорониҳо		124 006	109 888
Хароҷоти ФПТИ аз рӯи қарзҳо ва дигар дорониҳо		1 030 064	-
Даромад аз барқарорсозии дорониҳо		(939 944)	(149 156)
Хароҷоти ҳисобкунии захира барои рухсатиҳои истифоданашуда		89 276	-
Дигар хароҷоти ҳисобкардашуда		8 726	-
Хароҷоти хориҷкунии воситаҳои асосӣ		9 675	-
Фоида (зарар) аз азнавбаҳодиҳии асъори хориҷӣ		(29 044)	-
Ҳаракати нақдина то тағирёбии дорониҳои амалиётӣ ва ўҳдадориро		822 999	415 700
Тағирёбии дорониҳои гардон ва ўҳдадориро:			
Афзуншавӣ/камшавии маблағҳои захираҳои ҳатмӣ		(531 983)	25 569
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси қарзҳои мизочон		(3 049 715)	(1 248 377)
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси фоизҳо барои гирифтган		45 979	38 877
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси дорониҳои дигар		(555 355)	(181 231)
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси амонатҳои мизочон		3 598 994	976 091
Андоз аз фондаи пардохтшуда		(144 500)	64 713
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси дигар андозҳо		(5 216)	20 120
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси ҳисобҳо барои пардохт		-	16
Афзуншавӣ/камшавии ҳолиси дигар ўҳдадориро		489 258	34 274
Афзуншавӣ/камшавии фоизҳо барои пардохт		-	13 141
Ҳаракати ҳолиси тағирёбии дорониҳои гардон ва ўҳдадориро:		(152 539)	(256 807)
Гардиши ҳолиси нақдина барои амалиётҳои оператсионӣ		670 460	158 893
Ҳаракати нақдина аз рӯи амалиётҳои сармоягузорӣ			
Хариди таҷҳизот ва молиякӣ		(198 627)	(214 347)
Хариди дорониҳои ғайримоддӣ		(15 220)	(315 261)
Маблағҳои ҳолиси нақдинаи барои амалиётҳои сармоягузорӣ истифодашуда		(213 847)	(529 608)
Гардиши ҳолиси нақдина аз рӯи амалиётҳои сармоягузорӣ		(213 847)	(529 608)
Гардиши нақдина аз рӯи амалиётҳои молиявӣ			
Пардохти суди саҳмия		(432 219)	(511 378)
Гардиши софи нақдина аз амалиётҳои молиявӣ		(432 219)	(511 378)
Тағирёбии ҳолиси нақдина		24 394	(882 092)
Воситаҳои пулӣ дар аввали сол	1	5 891 435	6 773 527
Воситаҳои пулӣ дар охири сол	1	5 915 829	5 891 435

ҲИСОБОТ ОИДИ ТАҒИРОТ ДАР САРМОЯ

дар соли санаи 31-уми декабри соли 2021 ба итмом расида

	Сармояи саҳомии пардохташуда	Дигар захираҳо	Захира барои дигар амалиётҳои Ташкилот	Фоидаи тақсимнашуда (зиён)	Захираи умумӣ	Ҳамагӣ
Бақия дар 01 январи соли 2020	6 000 000	167 854	85 112	511 378	271 728	7 036 073
Фоидаи соф (зарар)	-	-	-	454 968	-	454 968
Ташкили захираи умумӣ	-	-	-	-	25 569	25 569
Суди саҳмия	-	-	-	(511 378)	-	(511 378)
Бақия дар 01 январи соли 2021	6 000 000	167 854	85 112	454 968	297 297	7 005 231
Фоидаи соф (зарар)	-	-	-	530 242	-	530 242
Зиёдшавии захира аз ҳисоби фоида	-	-	-	(22 748)	22 748	-
Тасҳеҳи фоидаи тақсимнашудаи солҳои гузашта	-	-	-	(489 373)	-	(489 373)
Суди саҳмия	-	-	-	(432 219)	-	(432 219)
Бақия дар 31-уми декабри соли 2021	6 000 000	167 854	85 112	40 870	320 045	6 613 881

ЭЗОҲОТ БА ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ

ЭЗОҲӢ 1. САМТҲОӢ АСОСИИ ФАЪОЛИЯТ

1.1 МАЪЛУМОТИ МУХТАСАР ДАР БОРАӢ ТАШКИЛОТ

Чамъияти дорои масъулияти маҳдуди Ташкилоти амонатии қарзии хурди “КРЕДИТ -ЭКСПРЕСС” (минбаъд- «Ташкилот») шахси ҳуқуқӣ ба ҳисоб рафта мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вазорати адлияи Ҷумҳурии Тоҷикистон 22 декабри соли 2005 таҳти №2468 ба қайд гирифта шудааст. 11 июни соли 2010 таҳти №0088778 аз нав ба қайд гирифта шуда 24 сентябри соли 2013 тибқи талаботи Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи забони давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон” ба Чамъияти дорои масъулияти маҳдуди Ташкилоти амонатии қарзии хурди “Зудамал” тағири ном кардааст. Дорои шаходатномаи бақайдгрии давлатии №0257932 мебошад. Фаъолияти худро мувофиқи Оиннома, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи фаъолияти бонкӣ”, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи ташкилотҳои маблағгузории хурд”, Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон “Дар бораи чамъияти дорои масъулияти маҳдуд” ва дигар санадҳои меъёрий-ҳуқуқии соҳавӣ ба роҳ мондааст. Ташкилот бо мақсади ба даст овардани фоида таъсис дода шудааст.

РМА №010020773

РЯМ №0110007590

Ташкилот дар асоси Иҷозатномаи Бонки Миллии Тоҷикистон аз санаи 24 декабри соли 2020 барои иҷрои амалиётҳои бонкӣ бо пули миллий ва асъори хориҷӣ ҳуқуқи иҷрои амалиётҳои зеринро дорад:

- чалби амонат ва пасандозҳои шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ;
- додани қарзҳо (бо таъмин ва бе таъмин);
- кушодану пешбурди суратҳисобҳои бонкӣ;
- интиқоли маблағҳои пулӣ бо фармоиши муштариён;
- додани кафолат;
- қарордодҳои форвардӣ ва своп барои худ;
- амалиёти кассавӣ ;
- амалиёти ҳисоббаробаркунӣ ва мубодилавӣ;
- барориши қортҳои пардохтии бонкӣ ва амалиёт бо онҳо.

Муассисони ташкилот шахсони воқеӣ, шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд, ки дар умум сармояи оинномавӣ 6 млн. сомониро ташкил медиҳад.

Сармояи оинномавии Ташкилот байни иштирокчиён ба тариқи зерин тақсим карда шудааст:

Иштирокчиёни Ташкилот	Ҳаҷми ҳисса (бо %)	Арзиши номиналии ҳисса (сомонӣ)
Файзуллаев Бехзод Ҳабибуллоевич	65%	*3 900 000,00
Файзуллаев Бехруз Ҳабибуллоевич	22%	1 320 000,00
Мирзо Муҳаммад Файзуллозода	13%	780 000,00
Чамъ	100%	6 000 000 ,00

Мақоми идоракунии Ташкилот инҳоянд:

- Маҷлиси умумии иштирокчиён-мақоми олии идоракунӣ;
- Шӯрои директорон-роҳбарии умумии Ташкилотро амалӣ менамояд;
- Директори Генералӣ-мақоми иҷроияи Ташкилот.

Суроғаи ҳуқуқӣ ва маҳалли ҷойгиршавии Ташкилот:

Суроғаи ҳуқуқӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025, шаҳри Душанбе, кӯчаи С. Айни 40.

Суроғаи ҳақиқӣ: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734025, шаҳри Душанбе, кӯчаи С. Айни 40.

1.2 МУҲИТИ ИҚТИСОДИЕ, КИ “ТАШКИЛОТ” ДАР ОН ҶАЪОЛИЯТИ ИҚТИСОДИЮ МОЛИЯВИИ ХУДРО АМАЛӢ МЕНАМОЯД

Шарҳи мухтасар

Ҷамъияти дорои масъулияти маҳдуди Ташкилоти амонатии қарзии хурди “Зудамал” (минбаъд-“Ташкилот”) ҷаъолияти худро пурра дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон амалӣ менамояд. Мувофиқан ба ҷаъолияти он ҳолати иқтисодӣ ва бозорҳои молиявии Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсир мерасонанд, ки ҳамчун бозори рӯ ба рушд ҳисобида мешаванд. Солҳои 2020-2021 иқтисодиёти Тоҷикистон чун дигар давлатҳои ҷаҳон бинобар сабаби пандемияи коронавирус (ковид-19) зиён дид, чунки ҳазорон муҳоҷирон бинобар сабаби бастанӣ сарҳадҳо ва манъи вуруд ба Федератсияи Руссия ва дигар давлатҳои минтақа имкони вурудро ба ҳудуди онҳо барои кор надоштанд. Инчунин маҳдуд шудани воридоту содироту молҳо дар аксари кишварҳо боиси коста шудани воридот ба буҷа гардиданд.

Муҳити ҷаъолият, ки Ташкилот дар он ҷаъолият мекунад, бо шароитҳои иқтимоию иқтисодие, ки дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба вучуд омадаанд, муайян карда мешавад, ки аҳамияти он барои ҷаъолияти Ташкилот хеле баланд буда, аз вазъи молиявии ташкилотҳои қарзӣ, ки дар бозори молиявӣ ва қарзӣ ҷаъолият мекунанд вобаста аст.

Тибқи иттилои БМТ, 23 ташкилоти қарзӣ ба далели муфлисшавӣ дар марҳилаи барҳамдиҳӣ қарор доранд. Ташкилотҳои қарзие, ки дар марҳилаи барҳамдиҳӣ бо асосҳои муфлисшавӣ қарор доранд 9 ададро ташкил медиҳанд. Ташкилотҳои қарзие, ки дар марҳилаи ихтиёран барҳамхӯрӣ қарор доранд, 26 ададро ташкил медиҳанд.

Дар ҳоли ҳозир дар бозори бонкии Ҷумҳурии Тоҷикистон 14 бонк, 18 ТАҚХ, 4 ТҚХ ва 27 ФҚХ ҷаъолият мекунанд.

Соли 2021 Бонки миллии Тоҷикистон бо қарори раёсат иҷозатномаи ҚСП “Кафолатбонк”, ҚСП Бонки фаръии Покистон, ҚСП “Бонки Осие”, ЧДММ “Мадина ва Ҳамкорон”, ҚСК “Агроинвестбонк”, ҚСК “Тоҷиксодиротбонк” ва ҚСП ТАҚХ “СМТ-Сармоя”-ро бозхонд кард.

Таҳримҳои Иттиҳоди Аврупо, ИМА ва дигар давлатҳо нисбати Руссия вобаста ба ҳодисаҳои Украина ва пастшавии қурби рубли русӣ, болоравии қурби доллари ИМА, инчунин афзоиши арзиши нафту газ ва дигар молу маҳсулот метавонад ба низоми бонкӣ ва иқтисодӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таъсири худро расонад.

Ҳисоботи молиявии мазкур нуқтаи назари роҳбариятро инъикос менамояд, ки чи гуна шароити пешбурди ҷаъолияти тичоратӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷаъолият ва ҳолати молиявии Ташкилот таъсир мерасонад. Таъсири ҳақиқии шартҳои ояндаи ҷаъолияти хоҷагидорӣ мумкин аст аз баҳодиҳии роҳбарият фарқ кунад.

ЭЗОҲИ 2. АСОСҲОИ ОМОДАСОЗИИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ

Асос барои омодаسازیи ҳисоботи молиявии Ташкилот талаботи стандартҳои байналмиллалии ҳисоботи молиявӣ ба ҳисоб мераванд.

Ҳангоми тартиб додани ҳисоботи молиявӣ фарзияи асоси ин усули ҳисобкунӣ ва усули фаъолияти муттасили Ташкилот ба ҳисоб мераванд.

Усули ҳисобкунӣ чунин мешуморад, ки таъсири амалиётҳо ва дигар ҳодисаҳо дар ҳисоботи молиявӣ дар лаҳзаи содиршавии онҳо эътироф карда мешаванд на ҳангоми воқеан гирифтани ва пардохтани воситаҳои пулӣ дар давраҳои мутаносиби ҳисоботӣ.

Усули мунтазам пешбинӣ мекунад, ки Ташкилот ният ва зарурияти барҳамхӯрӣ ва ё ихтисори муҳими фаъолият дар ояндаи наздик надорад.

2.1 ТАРКИБИ ҲИСОБОТИ МОЛИЯВӢ

Таркиби ҳисоботи молиявии Ташкилот аз ҳисоботи зерини молиявӣ иборат аст:

- ҳисобот оиди ҳолати молиявӣ;
- ҳисобот оиди фоида ва зиён ва дигар даромадҳои умумӣ;
- ҳисобот оиди ҳаракати воситаҳои пулӣ;
- ҳисобот оиди тағирот дар сармоя;
- эзоҳот ба ҳисоботи молиявӣ.

Давраи ҳисоботии Ташкилот соли тақвимӣ ба ҳисоб меравад. Моддаҳои муҳими ҳисоботи молиявӣ кушода ва алоҳида оварда шудаанд, моддаҳои номухим ғуруҳбандӣ карда шудаанд.

2.2 АСҶОРИ ҲИСОБОТ

Ба сифати асҷори амалкунанда ва асҷори пешниҳод намудани ҳисоботи молиявӣ Ташкилот пули миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон - Сомониро истифода мебарад.

ЭЗОҲИ 3. ПРИНЦИПҲОИ АСОСИИ СИЁСАТИ БАҲИСОБГИРӢ

3.1 ЭЪТИРОФ ВА БАҲОДИҲИИ ФИШАНҲОИ МОЛИЯВӢ

Асосҳои пешниҳоди ҳисоботи молиявӣ

Ҳисоботи молиявии мазкур мутобиқи СБҲМ дар асоси қоидаҳои баҳисобгирӣ аз рӯи арзиши таърихӣ, бо тасҳеҳ ба эътирофи ибтидоии фишанҳои молиявӣ аз рӯи арзиши одилона ва азнавбаҳодиҳии биноӣ иншоот, дороиҳои молиявие, ки барои фуруш мавҷуд ҳастанд ва фишанҳои молиявии аз рӯи арзиши воқеӣ ба воситаи фоида ва зиён баҳододашаванда таҳия шудааст. Принципҳои сиёсати баҳисобгирӣ, ки ҳангоми таҳияи ҳисоботи молиявии мазкур истифода шудаанд дар поён оварда шудаанд. Принципҳои мазкур нисбати ҳамаи давраҳои дар ҳисоботи молиявӣ пешниҳодшуда мунтазам истифода шудаанд.

Фишанҳои молиявӣ-асосҳои наздик шудан барои баҳодиҳӣ. Дороиҳои молиявӣ ва ӯҳдадориҳо ҳангоми баҳодиҳии ибтидоӣ аз рӯи арзиши одилона, инчунин дар ҳолати фишанҳои аз рӯи арзиши одилона ба воситаи фоида ва зиён баҳододанашаванда, хароҷот аз рӯи аҳди бевосита ба фишанҳои молиявӣ алоқаманд ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Арзиши одилона - ин арзишест, ки мумкин аст ҳангоми фуруши дорой, ё ҳангоми додани ўҳдадорӣ дар вақти гузаронидани аҳди маъмули байни иштирокчиёни бозор дар санаи баҳогузорӣ пардохт карда мешавад, ба даст ояд. Бехтарин тасдиқи арзиши одилона ин арзиши нархмонӣ дар бозори фаъл баҳисоб меравад. Бозори фаъл ин бозорест ки дар он амалиёт бо дорой ё ўҳдадорӣ дар ҳаҷм ва суръати кифоя гузаронида шуда имконият медиҳад маълумотро дар бораи баҳогузориҳо мунтазам дастрас кунад.

Арзиши одилона фишангҳои молиявие, ки дар бозори фаъл гардиш мекунанд, ҳамчун маблағе, ки ҳангоми зарби арзиши калобанда нисбати дорой алоҳида ё ўҳдадорӣ ба шумораи онҳо, ки ташкилот нигоҳ медорад ба даст меояд баҳо дода мешавад.

Моделҳои баҳогузорӣ, аз қабيلي модели дисконткунии селарон пулӣ, инчунин моделҳои аз амалиётҳои монанди байни тарафҳои мустақил ё ба арзиши ҷорӣ объекти сармоя асосёфта, барои муайянкунии арзиши воқеии фишангҳои молиявӣ, ки барои онҳо маълумоти бозорӣ оид ба нархи аҳдҳо дастнорас аст, истифода бурда мешаванд.

Натиҷаҳои баҳогузори арзиши одилона аз руи дараҷаи иерархии арзиши одилона ба чунин тарз таҳлил ва тақсим карда мешаванд: (i) ба дараҷаи 1 баҳогузориҳо бо нархҳои таъиншуда (таъиннашуда) дар бозори фаъл барои доройҳои ҳамсон ва ўҳдадорӣ дохил мешаванд, (ii) ба дараҷаи 2- бо ёрии моделҳои баҳогузорӣ гирифташаванда ки дар онҳо ҳамаи маълумоти муҳими ибтидоии истифодашаванда ки бевосита (мисол, нарх) ва ё бавосита (дар асоси нархҳо ҳисобшуда) ҳам барои доройҳо ва ё ўҳдадорӣ назоратшаванда мебошанд ва (iii) баҳодихии дараҷаи 3, баҳодихие, ки танҳо ба маълумотҳои бозорӣ назоратшаванда асоснаёфта баҳисоб меваранд. Гузариш аз як дараҷа ба дараҷаи дигари иерархия арзиши одилона дар охири давраи ҳисоботӣ қобили қабул дониста мешаванд.

МЕТОДИ МЕЪЁРИ ФОИЗИИ САМАРАНОК

Ин методи тақсими даромадҳои фоизӣ ва ё хароҷотҳои фоизӣ дар тури давраи муайян бо мақсади таъмини меъёри фоизии доимӣ дар ҳар давра (меъёри фоизии самаранок) ба арзиши тавозунии фишанг аст. Меъёри фоизии самаранок-ин ставкаи амиқи дисконткунии пардохтҳои пулӣ ё воридшавии (ба ғайр аз зарарҳои кредитии оянда) оянда дар мўҳлати интизоршавандаи амали фишанги (воситаи) молиявӣ, ё дар ҳолати дахлдор дар мўҳлати нисбатан кўтоҳтар то арзиши тавозунии софи фишанги молиявӣ.

ЭЪТИРОФИ ИБТИДОИИ ФИШАНГҲОИ МОЛИЯВӢ

Фишангҳои ҳосилшуда ва дигар фишангҳои молиявӣ бо роҳи арзиши одилона ба воситаи фоида ва зиён баҳодашаванда дар ибтидо бо арзиши воқеӣ эътироф карда мешаванд. Ҳама гуна фишангҳои молиявӣ дигар дар ибтидо бо арзиши одилона дар якҷоягӣ бо хароҷотҳо аз руи аҳд инъикос карда мешаванд. Бехтарин роҳи тасдиқи арзиши воқеӣ ҳангоми эътирофи ибтидоӣ, нархи аҳдномавӣ мебошад. Фоида ё зиён ҳангоми эътирофи ибтидоӣ танҳо дар ҳолате ба эътибор гирифта мешаванд, ки агар байни арзиши одилона ва нархи аҳднома фарқияте бошад, ки ҳамчун тасдиқи он дигар аҳдҳои ҷорӣ мушоҳидашаванда дар бозор бо ҳамин фишанг ё модели баҳогузорӣ, ки ба сифати маълумоти асосӣ танҳо маълумоти бозорӣ мушоҳидашавандаро истифода мебаранд.

Хариду фуруши доройҳои молиявие, ки воридкунии онҳо аз руи мўҳлатҳои муқарраркардаи қонунгузорӣ ё одатҳои муомилоти қарб барои чунин бозор сурат мегирад (харид ва фуруш "бо шартҳои стандартӣ"), дар санаи бастани шартнома, яъне дар санае, ки Ташкилот ўҳдадор мешавад дорони молиявиро харад ё фурушад инъикос карда мешавад. Ҳамаи амалиётҳои дигар аз руи

харид он вақт эътироф карда мешаванд, ки ташкилот тарафи шартнома нисбати фишанги молиявии мазкур мешавад.

ҚАТЪ ШУДАНИ ЭЪТИРОФИ ДОРОИҲОИ МОЛИЯВӢ

Ташкилот эътирофи дороиҳои молиявиро он вақт қатъ мекунад, ки (а) ин дороиҳо пардохт шуда бошанд ё ҳуқуқ ба селаҳои пулии бо ин дороиҳо алоқаманд ба шакли дигар гузашта бошанд, ё (б) Ташкилот ҳуқуқ ба селаҳои пулии ба ин дороиҳои молиявӣ алоқамандро дода бошад ё созишнома оиди додан баста бошад, (i) инчунин моҳиятан ҳама гуна хавф ва манфиатҳо марбут ба ин дороиҳоро дода бошад, ё (ii) моҳиятан ҳамагуна хавф ва манфиатҳо ба чунин дороиҳоро нигоҳ надошта бошад ё надода бошад, вале ҳуқуқи назорати нисбати ин дороиҳоро аз даст дода бошад. Назорат нигоҳ дошта мешавад агар контрагент имконияти амалии пурра фуруштани дороиҳо бо тарафи сеюм бе чори намудани чораҳои маҳдудкунанда барои фуруш алоқаманд надорад.

3.2 ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ ВА ҲАМАРЗИШИ ОНҲО

Воситаҳои пулӣ ва ҳамарзиши онҳо моддаҳои баҳисоб мераванд, ки осон ба пули нақди муайян табдил меёбанд ва тахти қоҳиши ками арзиш қарор доранд. Воситаҳои пулӣ ва ҳамарзиши онҳо дар худ ҳамаи амонатҳои байнибонкӣ ва васиқаҳои харидашудаи дигар банкҳоро бо мӯҳлати пардохти на кам аз се моҳро дар бар мегиранд. Воситаҳои, ки нисбати онҳо маҳдудият нисбати истифодабарӣ дар давраи пешниҳоди ҳисобот зиёда аз се моҳ мавҷуд аст аз таркиби воситаҳои пулӣ ва ҳамарзиши онҳо хориҷ карда мешаванд.

Инчунин воситаҳои пулӣ ва ҳамарзиши онҳо аз маблағи нақд дар ҳазинаи Ташкилот ва маблағи дар ҳисобҳои ҷории бонкӣ мавҷуд буда иборат мебошанд.

3.3 ҚАРЗҲО БА МИЗОҶОН

Тибқи сиёсати баҳисобгирии Ташкилот қарзҳо дороиҳои молиявиро ифода мекунанд, ки дар натиҷаи додани маблағи пулӣ бевосита ба қарзгиранда ба вуҷуд меоянд. Дар баҳисобгирӣ қарзҳо ба сифати дороиҳои молиявӣ ҳангоми додани маблағи пулӣ ба қарзгиранда эътироф карда мешаванд ва сараввал онҳо бо арзиши ибтидоӣ (аслӣ) баҳо дода мешаванд. Қарзҳо бо маблағи қарзи асосии пардохтанашуда мутобиқи шартномаи қарз баҳисоб гирифта мешаванд. Хароҷоти ба расмӣ нақддорӣ ва баҳодиҳии гарав, инчунин дигар хароҷоти ҳуқуқӣ ҳангоми ба вуқӯъ омаданашон ба хароҷот дохил карда мешаванд.

Ба қарзҳои батаъхирфта қарзҳои дохил мешаванд, ки дар онҳо гузаштани мӯҳлат ё напардохтани қарз мушоҳида шудааст ва онҳо ҳамчун шубҳаовар ва ҷоранопазир (бэътимод) банду баст карда шудаанд.

Аз нав банду баст кардан аз ҳисоби қарзҳои стандартӣ ба ҳисоби қарзҳои мӯҳлаташон гузашта дар рузи эътироф намудани батаъхирфтаи мӯҳлати пардохт ба амал бароварда мешавад.

Ташкилот дар ҳар як санаи ҳисоботӣ (хармоҳа) мавҷуд будани аломатҳои гуногуни эҳтимолияти пастшавии арзиши фоизҳои ҳисобишуда ва ё ки маблағи асосии қарзро баҳо медиҳад. Баҳодиҳии мавҷудияти ягон намуд аломати воқеии пастшавии дороиҳои молиявӣ дар асоси далелҳои дар лаҳзаи омода сохтани ҳисоботи молиявӣ (дар охири ҳар моҳ) сураат мегирад. Дар сураати мавҷуд будани аломатҳои объективӣ вобаста ба пастшавии арзиши қарзҳои додашуда дар натиҷаи ҳодисаҳои, ки пас аз эътирофи ибтидоии қарз ба вуқӯъ омадаанд Ташкилот барои пӯшонидани зарар фонди пӯшонидани талафоти имконпазир таъсис медиҳад. Ҳисобу китоби фонди

пӯшонидани талафоти имконпазир дар асоси таҳлили дороиҳое, ки онҳо зерӣ таҳдиди хавф қарор доранд гузаронида мешавад. Пас аз муайян намудани аломатҳои объективӣ беқурбшавӣ дар асоси индивидуалӣ ва бо шартӣ мавҷуд набудани чунин аломат, қарзҳо ба ғуруҳи активҳои молиявӣ, ки хусусияти ба ҳам монанди хавфи қарзӣ доранд барои муайян кардани аломати пастшавии арзиши он дар маҷмӯъ дохил карда мешаванд.

Ҳангоми ғуруҳбандии сандуқи қарзӣ ва барои таъсис додани фонди пӯшонидани талафоти эҳтимоли (ФПТИ), Ташкилот муқаррароти сиёсати баҳисобгирии тасдиқшударо татбиқ менамояд. Аз навҳисобкунии ФПТИ ҳармоҳа дар асоси пардохти ҳақиқии маблағи асосӣ ва фоизҳои инчунин ҳисоботи омоданамудаи шӯъбаи қарздиҳӣ амалӣ карда мешавад.

Дар ҳолати номувофиқатии захираҳо Ташкилот ҳисобкунии иловагиро ба захираҳо дар он даврае, ки норасоии захираҳо ошкор карда шуда буд мегузаронад. Захираи умумӣ барои беқурбшавӣ аз рӯи қарзҳои стандартӣ таъсис дода намешавад.

Азҳисоббарории қарзҳои зиёда аз 180 рӯз батаъхирافتода мувофиқи сиёсати қарздиҳӣ бо қарори кумитаи қарзӣ гузаронида мешавад. Ташкилот пас аз азҳисоббарорӣ дар тавозун ҳамаи чораҳоро барои ситодани қарзҳои азҳисоб баровардашуда меандешад. Қарзҳои азҳисоб баровардашуда дар ҳисобҳои ғайритавозунӣ на камтар аз се сол пас аз лаҳзаи азҳисоб баровардан инъикос карда мешаванд.

Бо мақсади ташаккули ФПТИ Ташкилот аз рӯи ғуруҳбандии сандуқи қарзиро бо чунин тарз ҳисоб мекунад:

Мӯҳлати таъхир	Фоизи хавф	Тасниф
То 8 рӯз	2%	Қолабӣ
аз 8 то 30 рӯз	5%	Зери назорат
аз 30 то 90 рӯз	30%	Ғайриқолабӣ
аз 90 то 180 рӯз	75%	Шубҳанок
Зиёда аз 180 рӯз	100%	Беэътимод

3.4 ДОРОИҲОИ ДИГАР

Ба сифати дороиҳои дигар ҳисобҳо барои қабул, пешпардохти андозҳо, пешпардохтҳо ба кормандон, пешпардохтҳо барои хизматрасониҳо ва ғайраҳо баҳисоб гирифта мешаванд.

3.5 ИҶОРАИ АМАЛИЁТӢ

Иҷорое, ки қисми муҳими хавфҳо, ҳуқуқи соҳибии он ба иҷорадеҳ мемонад иҷораи амалиётӣ эътироф карда мешавад. Ташкилот хароҷоти давраи ҳисоботӣ оид ба пардохти иҷораро бо усули ҳисобкунӣ ҳисоб намуда дар ҳисобот оид ба маҷмӯи даромад дарҷ менамояд.

3.6 ВОСИТАҲОИ АСОСӢ

Воситаҳои асосӣ ба сифати дорой аз рӯи хароҷоти воқеӣ барои хариди онҳо эътироф карда мешаванд. Пас аз эътирофи аввала воситаҳои асосӣ пас аз тарҳи истеҳлоки/фарсоиши ҷамъшуда баҳисоб гирифта мешаванд. Барои ҳисоби истеҳлок аз рӯи ҳамаи воситаҳои асосӣ усули ҳисобкунии истеҳлок мутобиқи муқаррароти моддаи 118 Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон

истифода бурда мешавад, ки он аз талаботҳои СБҲМ (IAS) 16 «Воситаҳои асосӣ», инчунин муқаррароти Сиёсати баҳисобгирӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таффовут дорад.

3.7 ДОРОИҲОИ ҒАЙРИМОДДӢ

Дороиҳои ғайримоддӣ дар баҳисобгирӣ аз рӯи арзиши аввалии онҳо баҳисоб гирифта мешаванд. Арзиши аввала дар худ ҳамаи хароҷоти барои хариди онҳоро дар бар мегирад. Истеҳлоки дороиҳои ғайримоддӣ бо усули мустақим вобаста ба мӯҳлати истифодабарии самарабахш ҳисоб карда мешавад:

Гуруҳи дороиҳо	Меъёри фоз
Дороиҳои ғайримоддӣ	10%

3.8 ЗАХИРАҲО

Ташкилот бо мақсади пушонидани зарари вобаста ба ғайриамалияти асосӣ ва дигар мақсадҳои фондҳои захиравиро тибқи қонунгузориҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон ташаққул медиҳад.

3.9 ҶАДАДОРИҲОИ МОЛИЯВӢ

Воситаҳои қарзӣ ва амонатҳо сараввал аз рӯи арзиши бадастовардани онҳо баҳисоб гирифта мешаванд, ки маблағи воситаҳои гирифташуда бо тарҳи хароҷоти сарфшударо барои иҷрои ин амалиётҳо дар бар мегирад.

Минбаъд воситаҳои қарзӣ аз рӯи арзиши истеҳлоқшуда баҳисоб гирифта мешаванд ва фарқиат байни маблағи воситаҳои гирифташуда ва арзиши пардохташуда дар ҳисобот оиди фоида ва зарар дар давраи қарзгирӣ ба сифати хароҷоти фоидаи инъикос мегардад. Фоида аз рӯи қарзҳои гирифташуда ҳармоҳа аз рӯи арзиши номиналии андозаи фоида аз бақияи напардохтаи маблағи асосӣ ва ё аз маблағи асосӣ вобаста ба шартҳои қарордоди қарзӣ ҳисоб карда мешаванд.

Ташкилот шаклҳои зерини амонатҳоро аз амонатгуздорон ҷалб мекунад:

- Амонатҳои мӯҳлатноки резидентҳо – аъзои хориҷӣ
- Амонатҳои то дархостии резидентҳо бо пули милли
- Амонатҳои резидентҳо бо пули милли ва хориҷӣ
- Амонатҳои пасандози резидентҳо бо пули милли ва хориҷӣ
- Амонатҳои мӯҳлатноки резидентҳо бо пули милли ва хориҷӣ

Фоидаҳои ҳисобкардашудаи амонатҳо дар ҳисобот оиди даромадҳои умумӣ ба ҳисоб гирифта мешаванд.

Ҷададориҳои ҷорӣ дар тавозуни Ташкилот вобаста ба пайдо шуданашон - ҳангоми ҳисоббаробаркунӣ бо қарордодон аз рӯи музди меҳнат, маблағҳои ҳисобшудаи ҷададориҳои андозҳо, ҷададориҳои ҳисобшуда аз рӯи пардохти хароҷоти асосӣ ва ғ. эътироф ва дарҷ карда мешаванд.

3.10 ЭЪТИРОФИ ДАРОМАД ВА ХАРОҶОТ

Ташкилот дар рафти ғайриамалияти амалиётҳои худ даромад ва хароҷотро аз рӯи усули ҳисобкунӣ эътироф мекунад. Усули ҳисобкунӣ пешбинӣ менамояд, ки даромад дар ҳамаи давраи ҳисоботие, ки ба даст оварда шудааст эътироф карда мешавад новобаста аз он, ки воситаҳои пулӣ ба Ташкилот ҳануз ворид нашудаанд. Ҳамчунин хароҷот дар ҳамаи давраи ҳисоботие, ки онҳо ҷой доштанд новобаста аз он, ки аз тарафи ташкилот дар давраи мазкури ҳисоботӣ пардохта шудаанд ё не инъикос карда мешаванд.

3.11 АНДОЗБАНДИ

Ташкилот андозро барои соли қорӣ аз рӯи низоми умумии андозбандӣ ва дар асоси маълумотҳои баҳисобгирӣ андоз бо усули ҳисобкунӣ мувофиқи талаботи қонунгузории андози Қумҳурии Тоҷикистон ҳисоб мекунад. Қонунгузории андози Қумҳурии Тоҷикистон тавзеҳот ва интерпретатсияҳои ғуноғуноро иҷозат медиҳад ва тез тез таҳти тағирот қарор мегирад. Харочоти андоз аз фоидаи дар ҳисобот оиди даромади умумӣ инъикос шуда дар худ маблағи қорӣ андоз аз фоидаи мувофиқи қонунгузориҳои андози амалкунанда ва андоз аз фоидаи мавқифгузошта таҷассум мекунад. Интерпретатсияи қонунгузории андоз ба амалиётҳои алоҳида ва дар маҷмӯъ дар Ташкилот аз тарафи роҳбарияти Ташкилот истифодашаванда мумкин аст аз қониби мақомоти андоз аз нав дида баромада шавад. Ташкилот ўҳдадорихоро нисбати ҳолатҳои санҷиши андозро дар асоси баҳодиҳии ҳақиқии натиҷаи санҷиши андоз ўтироф менамояд. Объекти андоз аз фоидаи ин фоидаи андозбандишаванда баҳисоб меравад.

Харочоти андоз аз фоидаи дар ҳисобот оиди даромади умумӣ инъикос шуда дар худ маблағи қорӣ андоз аз фоидаи мувофиқи қонунгузориҳои андози амалкунанда ва андоз аз фоидаи мавқифгузошта таҷассум мекунад.

Фоида то андозбандӣ аз фоидаи андозбандишаванда фарқ мекунад, чунки ҳангоми муайян намудани манбаи андоз аз фоидаи моддаҳои бо мақсади андозбандӣ барои ҳисоби андоз истифодашаванда ба ўтибор гирифта намешаванд. Меъери андоз аз фоидаи дар соли ҳисоботӣ ба 23% баробар аст.

Андозбандии мавқифгузошта аз рӯи андоз аз фоида бо усули дороиҳои тавозунӣ ва ўҳдадорихо нисбати ҳамаи фарқиятҳои муваққатӣ байни манбаи андози дороиҳо ва арзиши тавозунии онҳо мувофиқи ҳисоботи молиявӣ ҳисоб карда мешавад. Дороиҳо ва ўҳдадорихо аз рӯи андозҳои мавқифгузошташуда бо истифодаи меъерҳои андозбандие, ки интизор меравад, ки дар он сола, ки дороиҳо фурухта мешаванд ва ўҳдадорихо пардохта мешаванд, муайян карда мешаванд, ки ба меъерҳои андозбандие, ки дар давраи мазкур муайян шуда буданд ва ё дар санаи ҳисоботӣ воқеан муайян шуданд асос меёбанд.

Дороиҳо аз рӯи андозбандии мавқифгузошташуда ба он дараҷае инъикос мешаванд, ки дар он энtimerоияти гирифтани фоидаи андозбандишаванда вучуд дорад ки нисбати он фарқиятҳои муваққатӣ истифода бурда мешаванд.

3.12 АМАЛИЁТ БО АСЪОРИ ХОРИҶИ

Ташкилот ҳисоботи молиявиро бо пули миллий омода ва пешниҳод менамояд.

Ҳамаи амалиёт бо асъори хориҷӣ дар рузи содир намудани амалиёт бо қурби асъори хориҷӣ, ки Бонки Миллии Тоҷикистон муайян кардааст инъикос карда мешаванд.

Азнавбаҳодиҳии бақияи ҳисобҳои дороиҳо ва ўҳдадорихое, ки бо асъори хориҷӣ дарҷ шудаанд ба таври ҳарруза – бо мақсади муайян намудани фоидаи зарар аз тағирёбии қурби асъор гузаронида мешавад. Барои ин бақияи ҳамаи ҳисобҳо бо асъори хориҷӣ ба пули миллий бо қурби муайяннамудаи Бонки Миллии Тоҷикистон бо тартиби зерин гузаронида мешаванд:

а) Дороиҳо ва пасивҳо бо асъори хориҷӣ (ба ғайр аз дороиҳо ва пасивҳое, ки дар п. б нишон дода шудааст) ҳарруз нисбати қурби асъори мазкур ба пули миллий азнав баҳо дода мешаванд.

б) Сармояи оинномавӣ баҳо дода намешавад.

в) Дороиҳо дар шакли воситаҳои асосӣ ва дигар моликияти моддӣ (инвентарҳои хоҷагӣ, маводҳо, предметҳои камарзишу зудфарсудаи ва ғ.) дороиҳои ғайримоддӣ, ки аз ҳисоби воситаҳои асъорӣ таъсис шудаанд дар асоси қурби дар рузе, ки амалиёт анҷом ёфтааст баҳо дода

шуда, минбаъд азнавбаҳодихӣ бо сабаби тағир ёфтани қурби пули милли нисбати асъори хориҷӣ гузаронида намешавад.

Дар сурати ба амал омадани фарқияти қурб ҳангоми аз навбаҳодихиӣ моддаҳои асъории тавозун Ташкилот фоида ва зарарро аз тағирёбии қурб эътироф мекунад, ки дар ҳисобҳои молиявӣ-хоҷагии фаъолияти Ташкилот дар он моҳе, ки онҳо ба амал омаданд инъикос карда мешаванд.

Номгӯи асъор	Қурб ба 31.12.2021	Қурб ба 31.12.2020
1 Доллари ИМА	11,3000	11,3000
1 ЕВРО	12,7973	13,8934
10 Рубли русӣ	0,1507	0,1506

3.13 САРМОЯИ ХУДӢ

Сармоияи худии Ташкилот аз сармоияи саҳомӣ, сармоияҳои захиравӣ ва фоидаи тақсимнашуда иборат аст. Сармоияи саҳомӣ бо арзиши аввала нишон дода мешавад.

Пардохти суди саҳмҳо (дивиденд) ҳамчун камшавии маблағҳои худӣ дар даврае ки, дивидендҳо эълон шудаанд ифода меёбанд. Дивидендҳои, ки баъди анҷоми санаи ҳисоботӣ эълон шудаанд, тибқи СБҲМ 10 “Ҳодисаҳои баъд аз санаи ҳисоботӣ ба амал омада” ба эътибор гирифта мешаванд.

ДАСТУРҲОИ НАВИ БАҲИСОБИРӢ

Стандартҳо ва дастурҳои нави баҳисобгирӣ, тағиру иловаҳо ба стандартҳои ҷорӣ амалкунанда нашр карда шудаанд, ки ба мақсади таҳия намудани ҳисоботи молиявӣ мазкур ба инобат гирифта нашудаанд;

СБҲМ 9 “Фишангҳои молиявӣ” моҳи июли соли 2014 ба нашр расидааст СБҲМ 39 “Фишангҳои молиявӣ: эътироф ва баҳодихӣ”-ро иваз намуда, талаботи масъалаҳои гурӯҳбандӣ, баҳодихиӣ фишангҳои молиявӣ, беқурбшавии дороиҳои молиявӣ ва сугуртакунии онҳоро дар бар мегирад.

Гурӯҳбандӣ ва баҳодихӣ. СБҲМ 9 се категорияи асосии баҳодихиӣ дороиҳои молиявиро дар бар мегирад: аз рӯи арзиши истеҳлоқшаванда баҳододашаванда, аз рӯи арзиши одилона баҳододашаванда ба воситаи даромади маҷмӯи (FVOCI) ва аз рӯи арзиши одилона баҳододашаванда ба воситаи фоида ва ё зиён (FVTPL).

Мувофиқи СБҲМ 9 таснифоти дороиҳои молиявӣ асосан дар асоси бизнес-моделҳо муайян карда мешавад, ки дар доираи он идораи дороиҳои молиявӣ ва хусусиятҳои дар шартнома пешбинишудаи ҷараёнҳои воситаҳои пулӣ гузаронида мешавад.

Стандарт категорияҳои мавҷудаи дороиҳои молиявӣ дар СБҲМ (IAS) 39 бударо бекор мекунад: дороиҳои молиявӣ то санаи пардохт нигоҳдошташаванда, қарзҳо, қарзҳои дебиторӣ ва дороиҳои молиявӣ барои фуруш мавҷудбуда. Мувофиқи СБҲМ 9 фишангҳои ҳосилшудаи ба шартномаи асосӣ дохилшуда ки дар худ дороиҳои молиявӣ дар доираи стандарт истифодашавандаро дар бар мегиранд аз шартномаи асосӣ ҷудо карда намешаванд. Ба ҷои ин ҳамаи шартномаи гибридий куллан ба предмети таснифот баҳо дода мешавад. Фишангҳои қарзӣ аз рӯи арзиши одилона баҳо дода мешаванд.

СБҲМ (IFRS) 9 асосан талаботи дар СБҲМ (IAS) 39 амалкунандаро нисбати таснифоти ӯҳдадорҳои молиявӣ нигоҳ доштааст.

Беқурбшавӣ. СБҲМ (IFRS) 9 модели “зиёни гирифташуда”-и дар СБҲМ (IAS) 39 ба модели “зиёни қарзҳои интизорӣ” иваз мекунад. Модели нави беқурбшавӣ нисбати фишангҳои молиявӣ истифода мешавад.

Баҳодихии зиёни қарзии интизорӣ бояд объективона ва баркашидашуда аз рӯи дараҷаи эҳтимолият бошад, бояд арзиши вақтии пулро инъикос намояд ва маълумоти асоснок ва тасдиқшавандаро дар бар гирад, ки гирифтани он нисбати ҳодисаҳои гузашта, шартҳои қорӣ ва пешбинисозии шартҳои иқтисодии оянда бе хароҷоти зиёд ва талош имконпазир бошад.

Мувофиқи СБҶМ (IFRS) 9 эътирофи зиёнҳои қарзии нисбати СБҶМ (IAS) 39 пештар мегузарад ва ба зиёдшавии кашолёби дар фоида ва ё зиён оварда мерасонад. Инчунин ин ба афзоиши захираи баҳододашавандаи зиён оварда мерасонад, чунки зиёни баҳододашаванда аз рӯи ҳамаи дорониҳои молиявӣ на камтар аз андозаи 12 моҳи зиёни баҳододашаванд ва маҷмӯи дорониҳои молиявӣ баҳо дода мешаванд, ки аз рӯи онҳо зиёни эҳтимолии қарзӣ ба тамоми мӯҳлат бо дараҷаи баланди эҳтимолият аз тамоми маҷмӯи дорониҳои молиявӣ бо аломатҳои объективонаи беқурбшавӣ ошкоршуда мувофиқи СБҶМ (IAS) 39 зиёд буда метавонад.

Гузариш ба СБҶМ (IFRS) 9. Талабот аз рӯи таснифот ва баҳодихӣ дар ҳолати умумӣ ба таври ретроспективӣ (ретроспективно) (бо баъзе озодкуниҳо) бо роҳи тасҳеҳи бақияи ибтидоии фоидаи соф ва захираҳо ба санаи истифодаи ибтидоӣ истифода бурда мешавад. Стандарт талабот оиди азнавҳисобкунии маълумотҳои муқоисавии давраҳои гузаштaro надорад.

- “Лоиҳа дар бораи талабот оиди кушодани маълумот” (иловаҳо ба СБҶМ 7 “Ҳисобот оиди ҳаракати воситаҳои пулӣ”);

Эътирофи дорониҳои андозҳои батаъхиргузошта нисбати зиёнҳои ба давраҳои оянда гузаронидашудаи зиёни андозҳои истифоданашуда (ислоҳот ба СБҶМ (IAS) 12 «Андоз аз фоида»); Таснифот ва баҳодихии амалиёт бо пардохтҳо дар асоси сахмияҳо (тасҳеҳ ба СБҶМ (IFRS) 2 “Пардохт дар асоси сахмияҳо”).

СБҶМ (IFRS) 16 “Иҷора” дастурҳои амалкунандаро нисбати баҳисобгирии иҷораро бо назардошти (IAS) 17 “Иҷора” иваз мекунад. СБҶМ (IFRS) 16 “Иҷора” нисбати ҳисоботи солона аз 1 январи соли 2019 мавриди амал қарор гирифта аст.

Агар дар боло чизи дигаре пешбинӣ нашуда бошад интизор меравад, ки стандартҳои нав ва таснифоти онҳо ба ҳисоботи молиявӣ Ташкилот таъсири на онқадар муҳим мерасонанд.

4. ЭЗОҲОТ БА ҲИСОБОТ ОИДИ ДАРОМАДИ УМУМӢ

4.1 ДАРОМАДҲОИ ФОИЗӢ

Ташкилот дар қараёни фаъолияти худ дар шакли фоизҳо аз рӯи қарзҳо ва даромадҳои комиссияӣ даромад мегирад. Даромад ва хароҷот аз рӯи натиҷаи соли 2021 дар ҷадвалҳои дар поён овардашуда ба таври муфассал пешниҳод шудаанд:

Номгӯӣ	2021с.	2020с.
Даромади фоизӣ аз қарзҳои корхонаҳои тиҷоратӣ	2 065	3 145
Даромади фоизӣ аз қарзҳои соҳибкорон	49 278	106 380
Даромади фоизӣ аз қарзҳои шахсони воқеӣ	2 362 476	2 146 612
Овердрафт	387 802	155 390
Даромади фоизӣ аз қарзҳои ипотекаӣ	90 041	-
Дигар даромадҳои фоизӣ	2 103	674
Ҳамагӣ	2 893 764	2 412 201

4.2. ХАРОҶОТИ ФОИЗӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Хароҷоти ғоизӣ аз ҷойгиркунии муҳлатнок	597 875	410 683
Ҳамагӣ	597 875	410 683

4.3 ХАРОҶОТИ ТАШАККУЛИ ФОНДИ УМУМӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Фонди умумӣ аз рӯи дороиҳои ғазол	-	725 446
ФПТИ аз рӯи қарзҳо	513 915	-
ФПТИ аз рӯи ғоизҳои ҳисобшуда	40 832	-
Фонди махсус аз рӯи гавари гирифташуда барои фурӯш	265 710	-
Ҳамагӣ	820 457	725 446

4.4 ДАРОМАД АЗ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ КОМИССИОНӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Фонди умумӣ аз рӯи дороиҳои ғазол	-	725 446
ФПТИ аз рӯи қарзҳои байнибонкӣ	513 915	-
ФПТИ аз рӯи ғоизҳои ҳисобшуда	40 832	-
Фонди махсус аз рӯи гавари гирифташуда барои фурӯш	265 710	-
Ҳамагӣ	820 457	725 446

4.5. ХАРОҶОТИ ХИЗМАТРАСОНИҲОИ КОМИССИОНӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Хароҷоти комиссияӣ ва хизматрасони - ҳақгузори	10 679 981	8 150 668
Ҳамагӣ	10 679 981	8 150 668

4.6 ДАРОМАД (ХАРОҶОТ) АЗ АМАЛИЁТҲО БО АСЪОРИ ХОРИҶӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Даромад аз ҳисоби амалиётҳо бо асъори хориҷӣ	1 773 992	1 473 068
Хароҷот аз ҳисоби амалиётҳо бо асъори хориҷӣ	(730 083)	(665 069)
Ҳамагӣ	1 043 909	807 999

4.7. ДАРОМАД (ХАРОҶОТ) АЗ АЗНАВБАҲОДИҲИ АСЪОРИ ХОРИҶӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Даромад аз ҳисоби азнавбаҳодиҳии асъори хориҷӣ	855 056	1 987 249
Хароҷот аз ҳисоби азнавбаҳодиҳии асъори хориҷӣ	(826 012)	(2 029 686)
Ҳамагӣ	29 044	(42 437)

4.8. ДИГАР ДАРОМАДҲОИ (ХАРОҶОТИ) АМАЛИЁТӢ

Номгуй	2021с.	2020с.
Даромад аз барқарорсозии аризиши қарзҳо	969 009	607 650
Даромад аз барқарорсозии аризиши дигар дороиҳо	29 065	-
Дигар даромадҳо	219 623	841
Ҳамагӣ	1 217 696	608 491

4.9. ХАРОҶОТИ ИДОРАВӢ ВА ДИГАР ХАРОҶОТИ АМАЛИЁТӢ

Номгӯй	2021с.	2020с.
Маоши кормандон	1 703 553	1 770 615
Иловалардохт ба кормандон	356 800	303 050
Ҳақгузорӣ ба фонди ҳифзи иҷтимоӣ	515 063	518 041
Хароҷоти хизматҳои тиббӣ	145	-
Пардохти ҳаққи хизмати аудиторони беруна	45 000	20 000
Андозҳо	1 141 392	871 805
Дигар андозҳо ва иҷозатномаҳо	36 408	-
Фарсудаҳои ва истехлоқ	124 006	109 888
Хароҷоти иҷорапулӣ	444 679	298 637
Хароҷоти истифодаи об, барқ ва гармидиҳӣ	28 182	15 831
Хароҷоти таъмир ва муоинаи техникӣ	52 509	21 542
Хароҷоти сузишворӣ ва равангҳои молиданӣ	81 510	41 972
Хароҷоти муҳофизати судӣ	-	9 954
Сафари хизмати ва роҳкиро	890	750
Хароҷот барои пардохти ҳадамоти амният	57 645	45 271
Хизмати алоқа	89 572	89 989
Маводҳои дафтардорӣ ва дигар лавозимот	138 547	60 512
Хароҷоти обуна	1 035	1 674
Хароҷоти реклама ва хабардорнамоӣ	15 332	4 198
Хароҷоти техникаи иттилоотӣ	60 846	46 269
Хароҷоти намоёндогӣ ва ҷарабаниҳои фарҳангӣ	42 756	33 718
Ҷаримаҳо	177 143	46 095
Хароҷоти ҳаққи узвият ва ҳақгузорӣ	22 737	19 703
Хайрия ва ҳақгузориҳои хайриявӣ	3 800	1 700
Хароҷоти ҳадамоти хатрасонӣ	25 038	6 135
Хароҷоти захираи руҳсатии истифоданашуда	89 276	-
Хароҷоти азҳисоббарории воситаҳои асосӣ	9 675	-
Хароҷот аз амалиётҳои ислоҳи соли гузашта	-	166 663
Дигар хароҷот	128 916	86 893
Ҳамагӣ	5 392 453	4 590 905

4.10. ХАРОҶОТИ АНДОЗ АЗ ҶОИДА

Мувофиқи сиёсати баҳисобгирӣ қабулгардида барои маълумотҳои ҳисоботи молиявӣ Ташкилот даромад ва хароҷотро аз рӯи усули ҳисобкунӣ эътироф мекунад. Қонунгузори андоз дар Ҷумҳурии Тоҷикистон аз Стандартҳои байналмиллалӣ ҳисоботи молиявӣ (СБҲМ) фарқ мекунад ва аз ин сабаб баъзе хароҷот бо мақсади андозбандӣ хангоми ҳисоби андоз аз ҷоида тарҳ карда намешаванд, бинобар ин фарқиати доимӣ пайдо мешавад. Барои ҳисоби андоз аз даромади мавқуфгузошташуда ҷоидаи муҳосибӣ бо фарқиати доимӣ ва муваққатӣ таҳсис карда мешавад. Меъёри андоз аз ҷоида дар соли 2021 тибқи муқаррароти Кодекси андози Ҷумҳурии Тоҷикистон 23% -ро ташкил медиҳад.

4. ЭЗОҲОТ БА ҲИСОБОТ ОИДИ ҲОЛАТИ МОЛИЯВӢ

5.1. ВОСИТАҲОИ ПУЛӢ ДАР ҲАЗИНА

Воситаҳои пулӣ ва ҳамарзишҳои онҳо аз нишондиҳандаҳои зерин иборатанд:

Номгуй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Ҳазина бо асъори миллӣ	661 515	1 564 114
Ҳазина бо асъори хориҷӣ	244 260	811 791
Ҳамагӣ	905 775	2 375 905

5.2 СУРАТҲИСОБҲОИ МУРОСИЛЛОТӢ ДАР БМТ

Номгуй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Суратҳисоби муросиллотӣ дар БМТ бо арзи миллӣ	4 133 574	1 464 597
Суратҳисоби муросиллотӣ дар БМТ бо арзи хориҷӣ	399 447	78 002
Суратҳисоби мукотибавии бонкҳо дар ҚТ бо а\м	60 003	104 396
Суратҳисоби мукотибавии бонкҳо дар ҚТ бо а\х	7 971	8 346
Суратҳисоби мукотибавии бонкҳо дар хориҷа бо а\х	405 350	1 819 929
Ҳисобҳои дигар бо пулли миллӣ	3 709	40 260
Ҳамагӣ	5 010 054	3 515 530

5.3 ЗАХИРАИ ҲАТМӢ ДАР БМТ

Номгуй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Захираи ҳатмӣ дар БМТ бо арзи миллӣ	156 430	464 416
Захираи ҳатмӣ дар БМТ бо арзи хориҷӣ	839 969	-
Ҳамагӣ	996 399	464 416

5.4 ҚАРЗҲОИ БА МИЗОҶОН ДОДАШУДА

	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Овердрафт	1 460 000	980 000
Қарз ба ташкилотҳои тиҷоратӣ	4 334	9 255
Қарз ба соҳибкорон	650 332	443 399
Қарз ба шахсони воқеӣ	12 312 680	10 830 679
Ҳамагӣ	14 427 347	12 263 332
ФПТИ аз рӯи қарзҳои додашуда	(333 515)	(779 832)
Ҳамагӣ	14 093 832	11 483 500

5.4.1 Тағирот дар ФПТИ аз рӯи қарзҳо

	Соли 2021 (Сомони)
Бақияи ФПТИ аз рӯи қарзҳо дар аввали сол	779 832
Ташкил кардани ФПТИ дар давоми сол	723 521
Барқарорсозии ФПТИ	(990 237)
Қарзҳои дар давоми сол ҳамчун чорранопазир хориҷшуда	(179 602)
Бақияи ФПТИ аз рӯи қарзҳо дар 31.12.2021с.	333 515

5.4.2 Таснифи сандуки қарзӣ аз рӯи соҳаҳо

Соҳаҳо	31.12.2021с.		31.12.2020с.	
	Маблағ	бо фоиз	Маблағ	бо фоиз
Тичорат	934 543	6,48%	626 625	5,11%
Соҳтмон	334 750	2,32%	105 048	0,86%
Истеъмоли	11 576 412	80,24%	10 444 638	85,17%
Ҳоҷагии кишлоқ	117 307	0,81%	97 766	0,80%
Алоқа	1 464 334	10,15%	989 255	8,07%
Ҳамагӣ	14 427 347	100%	12 263 332	100%
Захираҳо барои беқурбшавии сандуки қарзӣ	(333 515)		(779 832)	
Ҳамагӣ қарзҳои ба мизочон додашуда	14 093 832	100%	11 483 500	100%

5.4.3 Гуруҳбандии қарзҳои бо асъори миллий додашуда аз рӯи хавф (Сомонӣ)

31.12.2021

	Қарзҳо (ҳамагӣ)	Қолабӣ	Ғайриқолабӣ	Шубҳанок	Хатарнок	Беэтимод
Қарз ба ташкилотҳои тичоратӣ	1 464 334	1 464 334	-	-	-	-
Қарз ба соҳибкорон	532 008	532 008	-	-	-	-
Қарз ба шахсони воқеӣ	5 659 548	5 565 052	-	31 691	27 956	34 849
Ҳамагӣ, бақияи қарзҳо	7 655 890	7 561 394	-	31 691	27 956	34 849
Фонди пушонидани талафоти имконпазир (бо %)	-	-	5%	30%	75%	100%
ФПТИ (сомони)	-	-	-	9 507	20 967	34 849

5.4.4 Гурӯҳбандии қарзҳои бо асъори хориҷӣ додашуда аз рӯи хавф (Сомонӣ)

						31.12.2021
	Қарзҳо (ҳамагӣ)	Қолабӣ	Ғайриқолабӣ	Шубҳанок	Хатарнок	Беэътимод
Қарз ба соҳибкорон	118 324	118 324	-	-	-	-
Қарз ба шахсони воқеӣ	6 653 133	6 278 784	117 951	-	-	256 397
Ҳамагӣ, бақияи қарзҳо	6 771 457	6 397 108	117 951	-	-	256 397
Фонди пушонидани талафоти имконпазир (бо %)	-	-	10%	40%	85%	100%
ФПТИ (сомонӣ)	-	-	11 795	-	-	256 397

5.4.5 Таҳлили қарзҳо ба мизочон аз рӯи муҳлатҳои ба таъхирафтодан ба 31 декабри соли 2021

	Қарз ба ташкilotҳои тиҷоратӣ	Қарз ба соҳибкорон	Қарз ба шахсони воқеӣ	Ҳамагӣ	Захираҳо барои бекурбшавии сандуки қарзӣ	Ҳамагӣ қарзҳо бо тарҳи захира
Қолабӣ	1 464 334	650 332	11 843 836	13 958 502	-	13 958 502
Ғайриқолабӣ	-	-	117 951	117 951	(11 795)	106 156
Шубҳанок	-	-	31 691	31 691	(9 507)	22 184
Хатарнок	-	-	27 956	27 956	(20 967)	6 989
Беэътимод	-	-	291 246	291 246	(291 246)	-
Ҳамагӣ қарзҳои қолабӣ ва муҳлатгузашта	1 464 334	650 332	12 312 680	14 427 347	(333 515)	14 093 832
Қарзҳои қолабӣ ва муҳлатгузашта то 8 рӯз	1 464 334	650 332	11 843 836	13 958 502		
Қарзҳои муҳлатгузашта аз 8 то 30 рӯз	-	-	117 951	117 951		
Қарзҳои муҳлатгузашта аз 31 то 60 рӯз	-	-	31 691	31 691		
Қарзҳои муҳлатгузашта аз 61 то 180 рӯз	-	-	27 956	27 956		
Қарзҳои муҳлатгузашта зиёда аз 180 рӯз	-	-	291 246	291 246		
Ҳамагӣ қарзҳо ба мизочон	1 464 334	650 332	12 312 680	14 427 347		
Захираҳо барои бекурбшавии қарзҳо ба мизочон			(333 515)	(333 515)		
Ҳамагӣ, қарзҳо ба мизочон (соф)	1 464 334	650 332	11 979 165	14 093 832		

5.5.6 Таъминнокии қарзҳо бо гарав ба санаи 31 декабри соли 2021 дар намуди зерин оварда шудааст.

	Қарз ба ташкilotхон тичоратӣ	Қарз ба соҳибкорон	Қарз ба шахсонӣ воқеӣ	Ҳамагӣ	Захира аз руи беқурбшавии қарзҳо	Ҳамагӣ қарзҳо бо тарҳи захира
Бо гарав таъминшуда	140 000	15 682	3 319 140	3 474 823	(144 419)	3 330 404
Бо гарав таъминнашуда	1 324 334	634 650	8 993 540	10 952 524	(189 097)	10 763 428
Ҳамагӣ	1 464 334	650 332	12 312 680	14 427 347	(333 515)	14 093 832
	Қарз ба ташкilotхон тичоратӣ	Қарз ба соҳибкорон	Қарз ба шахсонӣ воқеӣ	Ҳамагӣ	Захира аз руи беқурбшавии қарзҳо	Ҳамагӣ қарзҳо бо тарҳи захира
Амволи ғайриманқул	140 000	-	2 977 212	3 117 212	(144 419)	2 972 793
Воситаҳои нақлиёт	-	-	178 791	178 791	-	178 791
Тилловорӣ ва чизҳои қимматнок	-	15 682	163 137	178 820	-	178 820
Ҳамагӣ қарзҳои таъминшуда	140 000	15 682	3 319 140	3 474 823	(144 419)	3 330 404
Ҳамагӣ қарзҳои таъминнашуда	1 324 334	634 650	8 993 540	10 952 524	(189 097)	10 763 428
Ҷамъ	1 464 334	650 332	12 312 680	14 427 347	(333 515)	14 093 832

5.5 ҶОИЗҶО БАРОИ ГИРИҶТАН

Номи гӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
ҶОИЗҶОН ҲИСОБШУДА БАРОИ ГИРИҶТАН БО АРЗИ МИЛЛӢ	143 108	67 284
ҶОИЗҶОН ҲИСОБШУДА БАРОИ ГИРИҶТАН БО АРЗИ ХОРИҶӢ	-	106 022
Ҷонди махсус - ҶОИЗҶО БАРОИ ҚАБУЛ	(15 780)	-
ҲАМАӢӢ	127 327	173 306

5.6 ДОРОИҶОИ ҶОРИИ ДИГАР

Номи гӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Интиқоли пулӣ - асҷори хориҷӢ	-	99 792
Ҳисобҷо бари гирифтаи	1 611 617	990 662
Мавадҷои дафтардори истифоданаишуда	6 910	3 200
Пешпардохти изофаи андоз	-	466 682
Ҳароҷоти пешпардохтшуда	49 573	19 280
Дигар дороиҷои ҷорӣ	190	-
ҲАМАӢӢ	1 668 289	1 579 616

5.7 ГАРАВИ ГИРИҶТАШУДА БАРОИ БОЗҶУРУШ

	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Гарави гирифташуда бари бозҶуруш	885 700	-
Ҷонди махсус аз рӯи гарави гирифташуда бари Ҷуруш	(265 710)	-
ҲАМАӢӢ	619 990	-

5.8 ВОСИТАҶОИ АСОСӢ

	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Воситаҷои асоси	1 030 713	860 687
Ҷарсудаи ҷамъшудаи воситаҷои асосӢ	(450 971)	(366 468)
ҲАМАӢӢ	579 742	494 219

5.8.1 Тағирот дар таркиби воситаҷои асосӢ

	Мебел, асбоб ва таҷхизотҳои идоравӣ	Воситаҷои нақлиёт	ҲАМАӢӢ
Арзиши ба 01.01.20с.	612 919	104 860	717 779
Истеҳлоқи ҷамъшуда ба 01.01.2020	-215 583	-59 800	-275 383
Арзиши тавозуни ба 01.01.2020 сол	397 336	45 060	442 396
Воридот	142 908	0	142 908
Ҳисобкунии истеҳлок	-84 325	-6 760	-91 085
Арзиш ба 31.12.2020 сол	755 827	104 860	860 687
Истеҳлоқи ҷамъшуда	-299 908	-66 560	-366 468
Арзиши тавозуни ба 31.12.2020 сол	455 919	38 300	494 219

Воридот	195 817	-	195 817
Аз эътибор соқиткунӣ	-25 791	-	-25 791
Аз эътибор соқиткунии истеҳлоқ ҳангоми аз эътибор соқиткунии ВА	16 117		16 117
Ҳисобкунии истеҳлоқ	-94 875	-5 745	-100 620
Арзиш ба 31.12.2021 сол	925 853	104 860	1 030 713
Истеҳлоқи ҷамъшуда	-378 667	-72 305	-450 971
Арзиши тавозуни ба 31.12.2021 сол	547 187	32 555	579 742

5.9 ДОРОИҲОИ ҒАЙРИМОДДӢ

Номгӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Дороиҳои ғайримоддӣ	330 481	315 261
Фарсоиши дороиҳои ғайримоддӣ	(113 329)	(89 943)
Ҳамагӣ	217 152	225 318

Ба сифати дороиҳои ғайримоддӣ барномаи худкори MF-SYS баҳисоб гирифта мешавад.

5.10 ДОРОИҲОИ МОЛИЯВӢ

Номгӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Саҳмияҳои корхона ва ташкилотҳо	50 000	50 000
Ҳамагӣ	50 000	50 000

Дороиҳои молиявӣ аз саҳмияҳои харидашудаи ҚСҚ «НБО Роғун» иборат буда бетағир боқӣ мондаанд.

5.11 АМОНАТҲОИ МИЗОҶОН

Номгӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Амонати мӯҳлатноки резидентҳо - пули миллӣ	3 583 674	2 074 961
Амонати мӯҳлатноки резидентҳо - асъори хориҷӣ	8 237 525	7 641 274
Амонатҳои то дархостии резидентҳо бо пули миллӣ	4 330 572	1 863 023
Амонатҳои то дархостии резидентҳо бо арзи хориҷӣ	26 720	1 456 740
Амонатҳои пасандози резидентҳо бо пули миллӣ	182 472	95 026
Амонатҳои пасандози резидентҳо бо асъори хориҷӣ	368 737	57
Суратҳисобҳои ташкилотҳои қарзӣ ғайрибонкӣ	405	30
Ҳамагӣ	16 730 105	13 131 111

5.12 АНДОЗҲО БАРОИ ПАРДОХТ

Номгӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Андози ғоида барои пардохт	125 790	-
Дигар андозҳо барои пардохт	14 905	20 121
Ҳамагӣ	140 695	20 121

5.13 ӮҲДАДОРИҲОИ ҚОРИИ ДИГАР

Номгӯй	31.12.2021с.	31.12.2020с.
Ҳисобҳо барои пардохт - пули милли	228 778	38 853
Ҳисобҳои дигар барои пардохт - пули милли	45 000	49 266
Даромади фоизии, татбиқнашуда	11 930	11 101
Барзиёдии пули нақд ва дигар дороиҳо	-	10
Суратҳисоби ғайрифайзоли муштарӣ	3 478	3 475
Интиқоли пулӣ	3 518	4 805
Фоизҳои ҳисобшуда барои пардохт	67 421	-
Захира барои рухсатиҳои истифоданашуда	89 276	-
Дигар ӯҳдадориҳо	334 479	97 836
Ҳамагӣ	783 880	205 347

5.14 САРМОЯ

Номгӯй	31.12.2021с	31.12.2020с
Сармояи саҳомии пардохташуда	6 000 000	6 000 000
Захира барои амалиёти ояндан ташкилот	85 112	85 112
Захираи умумӣ	320 045	271 728
Захира барои суғурта	61 450	61 450
Захира барои ҳолатҳои ғайриҷашмдошт	106 404	106 404
Ҷоидаи тақсимнашуда	40 870	511 378
Ҳамагӣ	6 613 881	7 036 072

ЭЗОҲИ 6. ҲҲДАДОРИҲОИ ШАРТӢ

БАҲСҲОИ СУДӢ

Роҳбарияти ташкилот тасдиқ менамояд, ки ба санаи ҳисоботи молиявии аудитшаванда 6 (шаш) адад баҳсҳои судӣ мавҷуданд, ки аз тарафи суд қонун ғардониди шудаанд ва маблағи умумии даъвои қонуншуда 86844,36 долларои ИМА-ро ташкил медиҳад. Бинобар сабаби мавриди баррасӣ қарор доштани даъвоҳои Роҳбарият захира аз рӯи баҳсҳои эҳтимолии судиро эътироф наменамояд.

ҲҲДАДОРИҲОИ ШАРТИИ АНДОЗ

Қонунгузориҳои андоз нисбати амалиётҳои алоҳида ва дар маҷмӯъ дар ғайриҷашмдошти Ташкилот мавриди тавзеҳоти гуногун қарор мегирад. Аз ин сабаб тафсириҳои андозии аз тарафи роҳбарият муайяншуда ва ҳуҷҷатҳои расмӣ тавзеҳоти андозро асосноккунанда эҳтимоли аст аз тарафи мақомоти андоз аз нав дида баромада шаванд. Ҳавфи аз тарафи мақомоти андоз илова ҳисоб намудани андоз барои соли аудитшаванда вуҷуд дорад. Мо нисбати ин масъала то қабул шудани эълонии андоз аз ғоида ва гузаронидани санҷиши маҷмуии андоз аз тарафи мақомоти андоз ақидани ҳурро баён қарда наметавонем. Роҳбарияти Ташкилот ӯҳдадориро аз рӯи масъалаҳои санҷиши андозии ояндаро дар асоси баҳодиҳии натиҷаи ҳақиқии санҷиши андоз эътироф мекунад.

ЭЗОҲИ 7. ҲОДИСАҲОЕ, КИ ПАС АЗ САНАИ ҲИСОБОТИ ТАВОЗУНӢ БА АМАЛ ОМАДАНД

Суди саҳмия барои соли 2021 ба маблағи 650463,08 сомонӣ бо қарори муассисон байни онҳо тақсим шудааст, ки маблағи ғоидаи дар ҳисоботи молиявии Ташкилот дарҷшуда аз маблағи

Ҷоидаи мувофиқи СБҲМ ҳисобшуда -40870 сомонӣ фарқ мекунад. Ин ҳодиса дар давраи байни ҳисоботи молиявӣ ва санаи таҳияи ҳисоботи аудиторӣ ба амал омадааст.

ЭЗОҲИ 8. СИЁСАТИ ИДОРАИ ХАВҲО

Идораи хавфҳо асосҳои муҳим дар соҳаи бизнеси бонкӣ дорад ва элементҳои муҳими фаъолияти Ташкилот мебошад. Натиҷаи фаъолияти Ташкилот бештар аз сифати усулҳои баҳодихии хавфҳои қарзӣ ва идораи онҳо вобаста аст. Хавфҳои баҳодихии потенциалӣ талафоте, ки Ташкилот метавонад дошта бошад баҳисоб меравад.

Идораи хавфҳои бонкӣ мавҷуд будани усулҳо ва баҳодихии шумораҳои онҳоро, аз он ҷумла эҳтимолияти ба амал омадани ҳодисаҳои ғайричашидмошт ва ҳаҷми талафоти ҳамсони пешбинӣ мекунад.

Хавфпазирӣ ва сабабҳои пайдоиши онҳо

Хавфҳои асосӣ, ки ба фаъолияти Ташкилот мансуб мебошанд инҳо хавфи бозорӣ, қарзӣ, хавфи пардохтпазирӣ, хавфи арзӣ, хавфи ғойзӣ, инчунин хавфи амалиётӣ ва таҷаммуӣ (концентрация) баҳисоб мераванд.

Сабабҳои пайдоиши хавфҳо ин мебошанд:

- шароитҳои ғайри талаботи барои иҷрои ӯҳдадорӣ ба худ гирифтаи контрагентҳо;
- тағирёбии номуноси таркиби бозор;
- нодуруст ба роҳ мондани фаъолияти амалиётӣ;
- бесамар ташкил кардани фаъолияти Ташкилот дар натиҷаи ҳолатҳои номуноси берунӣ ва дигар.

Хавфи бозорӣ

Ташкилот зерин таъсири хавфи бозори қарор дорад ки бо позитсияҳои кушода аз рӯи фишангҳои арзӣ ва ғойзӣ, ки таҳти хавфи умумӣ ва алоҳидаи (спесификии) тағирот дар бозор алоқаманданд. Роҳбарият маҳдудиятро (лимит) нисбати сатҳи хавфи қабулшаванда муайян мекунад ва риояи онро ҳамарӯза назорат мекунад. Вале истифодаи чунин усул наметавонад зиёни аз ин лимитҳо зиёдро дар ҳолати тағирёбии муҳим дар бозор пешгирӣ кунад.

Хавфи қарзӣ — ин хавфи талафи молиявӣ, ки дар натиҷаи аз тарафи қарзгирандаи ташкилот иҷро накардани ӯҳдадорӣ ба амал меояд.

Дар ҳамаи фаъолият Ташкилотро хавфи қарзӣ таҳдид мекунад, ки он ба саривақт напардохтан, ғайримиконпазирӣ ва ё нопурра пардохтани қарзҳо ва ғойзҳои ҳисобшуда алоқаманд аст.

Зерин таҳдиди хавф қарор доштан ба воситаи таҳлили мунтазами қобилияти қарздорон ва қарзгирони миконпазир барои баргардонидани ғойзҳои ҳисобшуда ва маблағи асосӣ идора карда мешавад.

Зерин таҳдиди хавфи қарзӣ қарор доштан ба воситаи гирифтани ғарав ва қафолатҳо идора карда мешавад. Ташкилот аз рӯи дастури сиёсати қарзӣ талаботҳоро барои таъмини ғарав вобаста ба маблағи дархостшавандаи қарзгир, давраҳо ва таърихи қарзии қарзгир тасдиқ кардааст.

Ташкилот хавфи қарзиро дар асоси индивидуалӣ, яъне хавфи напардохтани маблағи асосӣ ва ғойзҳо аз тарафи қарзгиранда дар муҳлати дар шартнома муайяншударо баҳо медиҳад.

Заҳира аз рӯи беқурбшавӣ дар ҳисоботи молиявӣ танҳо барои талафоте, ки дар санаи ҳисоботӣ дар асоси аломатҳои объективӣ тасдиқкунандаи он ки дар давраи баъди эътирофи беқурбшавӣ ба амал омада буданд эътироф карда мешаванд. Аз сабаби фарқияти истифодаи методологияҳои

гуногун маблағи зиёни қарзии гирифташудаи барои ҳисоботи молиявӣ ҳисобшуда одатан аз маблағи дар асоси модели талафоти эҳтимолӣ муайяншуда камтар мебошад.

Аз тарафи Бонки миллии Тоҷикистон меъёрҳо барои танзими хавфи қарзии ташкilotҳои маблағгузори хурд муайян шудааст. Ҳаҷми як қарзи хурд ба шахси воқеӣ на бояд аз маблағи баробар ба 250 000 сомонӣ ва барои шахсони ҳуқуқӣ баробар ба 500 000 сомонӣ зиёд бошад. Андозаи як қарзи хурди ба ташкilotи молиявӣ хурди дигар додашуда набояд аз маблағи баробар ба 1,5 млн сомонӣ зиёд бошад.

Хавфи пардохтпазирӣ

Хавфи пардохтпазирӣ-ин хавфи пайдоиши мушкilot ҳангоми гирифтани воситаҳои пулӣ барои бозгардонидани амонатҳо ва пардохти ӯҳдадорӣҳо, ки бо фишангҳои молиявӣ ҳангоми расидани мӯҳлати ҳақиқии пардохти онҳо алоқаманд аст.

Ташкilot ҳамаруза талабот ба воситаҳои пулии озодро барои ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи ӯҳдадорӣҳои ҷорӣ, пардохти қарзҳо ва дигар талабот аз рӯи фишангҳои молиявӣ бо воситаҳои пулӣ баргардонидашавандаро эҳсос мекунад. Ташкilot идораи пардохтпазирӣро бо мақсади таъмини воситаҳои пулии нақд дар диноҳ вақт барои ҳисоббаробаркунӣ аз рӯи ӯҳдадорӣҳои бо ҳаракати воситаҳои пулӣ алоқаманд вобаста ва расидани мӯҳлати пардохташон амалӣ мекунад. Воситаи асосии аз тарафи Ташкilot барои назорати пардохтпазирӣ истифодашаванда ин таҳлили пешбинисозӣҳои ҳаракати воситаҳои пулӣ мебошад.

Хавфи фоизӣ

Идораи хавфи фоизӣ бо роҳи ба танзим даровардани мӯҳлати баргардонидани ӯҳдадорӣҳо ва дороӣҳо амалӣ карда мешавад. Баҳодиҳии перспективи андозаи хавфи фоизӣ аз рӯи ҳар кадоми фишанг имкон медиҳад, ки чораҳо барои кам кардани таъсири он ба фоидаи Ташкilot андешида шаванд, чунки камшавии даромад ё зиёни бевосита метавонанд ба бадшавии коэффисиенти кифоягии сармоя оварда расонад.

Хавфи асъорӣ

Ташкilot таҳти хавфи вобаста ба таъсири тағирёбии қурби асъори хориҷӣ ва таъсири он ба ҳолати молиявӣ он ва селай воситаҳои пулӣ қарор дорад.

Хавфи амалиётҳои дохилӣ

Хавфи амалиётӣ- ин хавфи ба амал омадани зиён дар натиҷаи вайрон шудани кори системаҳои назорати дохилӣ, аз қор мондани системаҳои электронии қоркарди маълумотҳо, амалҳои содир намудани хатогӣ ва ё барқасдонаи қорманд ва ҳолатҳои форс-мажор мебошад.

Таҷаммуи (концентрация) хавф

Таҷаммуи хавф дар ҳолате ба амал меояд ки қисми контрагентҳо фаъолияти монандро амалӣ мекунад ва ё фаъолияти онҳо дар як минтақаи ҷуғрофӣ ба роҳ монда шуда аст ва ё контрагентҳо дорои хусусиятҳои монанди иқтисодӣ мебошанд ва дар натиҷаи тағирёбии шартҳои иқтисодӣ, сиёсӣ ва дигар шартҳо, ки таъсири ҳамсон ба қобилияти контрагентҳо барои иҷрои ӯҳдадорӣҳояшон мерасонанд. Таҷаммуи хавфҳо ҳиссиёти таносубии натиҷаи фаъолияти Ташкilotро ба тағирёбии шароитҳо, ки ба соҳаи муайян ва ё минтақаи ҷуғрофӣ таъсир

мерасонанд инъикос мекунанд. Роҳбарияти Ташкилот сегменти асосии фаъолиятро дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон афзалтар мешуморад.

ЭЗОҲИ 9. АМАЛИЁТҲО БО ТАРАФҲОИ АЛОҚАМАНД

АМАЛИЁТҲО БО ТАРАФҲОИ АЛОҚАМАНД

Мувофиқи СБҲМ (IAS) 24 “Ифшои маълумот бо тарафҳои алоқаманд”- тарафҳо алоқаманд ҳисобида мешаванд, агар онҳо зери назорати умумӣ қарор дошта бошанд, ва ё яке аз онҳо имконияти назорати тарафи дигарро дошта бошад, ё ки метавонад ҳангоми қабули қарорҳои молиявӣ ва амалиётӣ таъсири муҳим расонад. Ҳангоми баррасии муносибатҳои мутақобила бо ҳамаи тарафҳои алоқаманд мазмуни иқтисодии чунин муносибатҳо ба назар гирифта мешаванд, на танҳо шакли ҳуқуқии онҳо.

Бақия аз рӯи амалиётҳо бо тарафҳои алоқаманд ба 31 декабри соли 2021

	Саҳмдорон ва шахсони вобаста	Шахсони калидӣ
Моддаҳо		
Қарзҳо	200 488	-
Ҷамъ	200 488	-

Ба гуруҳи шахсони калидӣ Шӯрои нозирон, раиси Раёсат, аъзоёни раёсат, роҳбари шӯъбаи қарзӣ ва аъзоёни кумитаи қарзӣ, ки корманди Ташкилот мебошанд дохил мешаванд.

Санаи тасдиқи чопи ҳисобот

Ҳисоботи мазкур аз тарафи роҳбарияти Ташкилот барои чоп 10 марти соли 2022 тасдиқ карда шуд.